

Geologisk Institut
Aarhus Universitet
13. november 2006

Vedrørende indleveret fossil til Danekræ-prøvning, søpindsvin *Galeaster* fra Klim Kalkgrav, Thy.

Fossilet er et forholdsvis lille (ca 1½ cm på hver led) søpindsvin. Artsbestemmelsen er sikker, det er en *Galeaster carinatus* RAVN 1927, som er fundet i bryozokalk fra Tidlig (Nedre) Danien (*Tylocidaris abildgaard*-zonen) i kalkgraven ved Klim.

Galeaster carinatus er en **meget sjælden art** søpindsvin. Da Ravn i 1927 opstillede arten, var det på kun 1 eksemplar fra bryozokalk på Stevns Klint. Dette eksemplar er lettere beskadiget, gattet mangler, og overfladen er dækket af bryozoaer m.m., derfor er tuberculation og andre overfladedetaljer ikke tilgængelige på Ravns holotype. Jeg er bekendt med endnu et fund af *Galeaster*. Her er tale om et temmelig deformeret eksemplar (bryozokalk, Hammelev Kalkgrav (inden for Sangstrup Klint), Djursland), men det bibragte ingen nye detaljer.

Det nyfundne eksemplar, som kommer fra Klim, derimod, er **perfekt på alle måder**. Det er helt og ubeskadiget, det viser **gattets facon og placering**, og ikke mindst kan man (allerede inden en rensning) se **tuberkler** (pigvorter) og deres **variation** på ydersiden af skallen. En blid rensning vil sandsynligvis få skallen til at fremstå med alle ønskelige detaljer. Det ser ydermere ud til, at der et par steder på overfladen ligger et par **fine, tynde pigge**, som meget vel kunne høre til denne gravende "sømus-form".

Det nye fund bidrager således med **mange hidtil ukendte detaljer** om dette meget sjældne, danske Danientidssøpindsvin. Måske vil en nærmere undersøgelse af detaljerne omsider kunne afgøre, hvor nært **slægtskabet er med *Galeaster bertrandi*** (fra Pyrenæerne, Krim og Kazachstan), idet nogle har ment, at de to arter kunne være identiske.

Min vurdering er, at fossilet har **megen videnskabelig værdi med de mange nye detaljer**, og at det tillige er så **sjældent**, at dette alene burde kunne kvalificere til en **Danekræstatus**.

Som økonomisk kompensation foreslås nogle tusinde kroner, dels for videnskabelig værdi, dels sjældenhed og dels for omhyggelig udpræparering og håndtering, da meget let kunne være ødelagt ved en mere normal procedure, som den ellers kendes i visse fossilsamlerkredse (bl.a. afsyring af overfladen for at "rengøre"!!).

Med venlig hilsen

Søren Bo Andersen
Geologisk konservator & palæontolog
Geologisk Institut, Aarhus Universitet
8942 9411, e-mail: sba@geo.au.dk